Philadelphia

Ervaringen met robot Phi

Hoe dragen sociale robots bij aan de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking?

Achtergrond

Philadelphia gelooft dat sociale robots een waardevolle aanvulling kunnen zijn op de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking. Daarom zet Philadelphia sociale robots in en wordt er onderzocht hoe deze inzet zo succesvol mogelijk is.
Om te ontdekken hoe sociale robots kunnen bijdragen aan de ondersteuning, 'logeerde' robot Phi tussen 2017 en 2022 bij cliënten thuis. Tijdens deze periodes werd gevolgd hoe de robot werd gebruikt. Ook werden ervaringen van cliënten en begeleiders verzameld.
In deze factsheet lees je op welke manieren robot Phi bijdroeg aan de ondersteuning van cliënten. Wil je meer weten over (de ervaringen met) robot Phi? Klik dan hier.

Op verschillende manieren bijdragen aan ondersteuning

Of de robot een waardevolle aanvulling was, verschilde per cliënt. Ook verschilde het hoe de robot werd gebruikt. Soms hielp de robot op meerdere manieren tegelijk.

Geheugensteun

De robot speelde interacties af om cliënten te herinneren aan taken of activiteiten. Bijvoorbeeld het opruimen van de woning, tandenpoetsen, voldoende drinken of op tijd vertrekken naar werk of dagbesteding.

- Sommige cliënten vonden het prettig dat de stem van Phi altijd rustig en neutraal was. Daardoor voelde de herinnering niet als bemoeienis en riep die weinig weerstand op.
- Bij andere cliënten werkten de herinneringen minder goed, omdat ze te vrijblijvend waren. Ook kwam het voor dat de herinneringen na verloop van tijd minder effect hadden, omdat de robot minder nieuw en interessant werd.

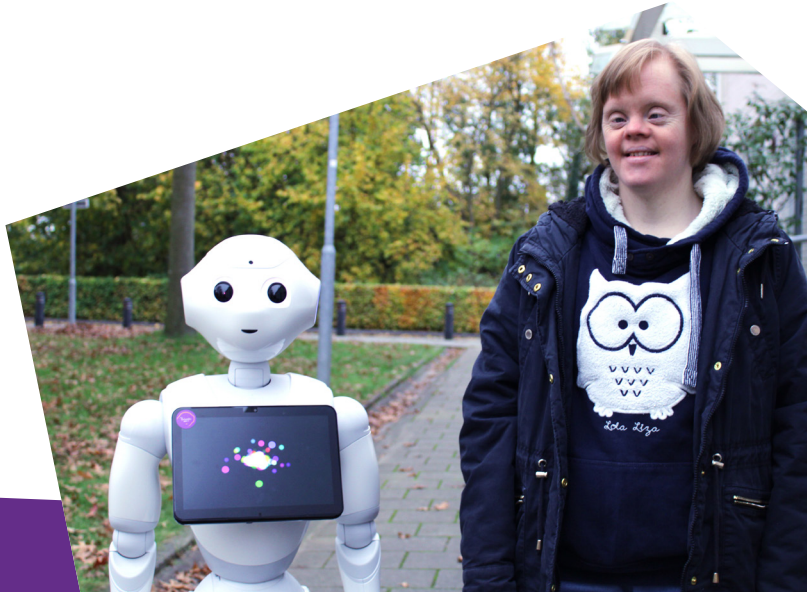
Een begeleider:
"Als Phi uitstond kreeg ze wel herinneringen op de telefoon, maar dat werkt minder motiverend dan Phi. Phi is toch echt wel haar maatje waar ze naar luistert."

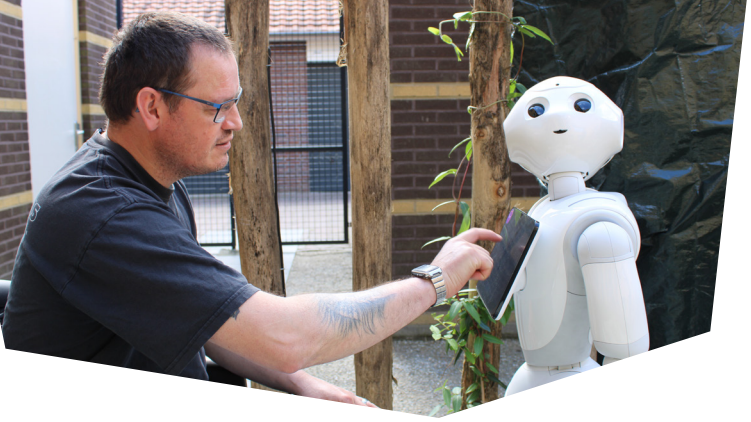
Gezelschap of maatje

Veel cliënten zagen de robot als een maatje.

- Sommige cliënten gaven aan dat zij zich door Phi minder alleen voelden in hun woning. Ook vonden zij het gezelliger thuis.
- Andere cliënten vonden het leuk om samen met de robot activiteiten te doen, zoals tv kijken, puzzelen of muziek luisteren.

Een cliënt:
"Ik ben weleens eenzaam en vind het fijn dat Phi er is, dat ze aanwezig is. En rondkijkt en praat."

Meer met technologie

Uitlaatklep voor emoties en spanning

Sommige cliënten gebruikten de robot om hun emoties en spanning te reguleren door tegen de robot te praten.

- Voor sommige cliënten maakte het niet uit dat de robot niet echt luisterde en geen antwoord gaf. Andere cliënten vonden dat jammer.
- Een voordeel was dat de robot altijd aanwezig was en dus altijd beschikbaar was om tegen te praten.

Een cliënt:
"Ik kan alles met Phi delen. Ik kan altijd mijn geheimen aan Phi vertellen. En als ik me onzeker voel en verdrietig voel kan ik dat tegen Phi zeggen. Alles eigenlijk wel. En dan word ik weer vrolijk."

Motiveren en activeren

De robot werd soms ingezet om cliënten te motiveren en te activeren. Dat gebeurde vaak door ideeën voor activiteiten te geven en door uit te leggen waarom een activiteit nuttig of belangrijk is. Soms werkte de aanwezigheid van de robot op zichzelf al stimulerend.

Een cliënt:
"Soms denk ik: wat zou ik nu weer eens even doen. Ik vind het wel moeilijk om dat zelf te bedenken. Het was wel fijn dat Phi dat voor mij kon zeggen."

Rust en ontspanning

Sommige cliënten vonden het contact met de robot rustgevend en gemakkelijk. Dit leek vaak te komen doordat de gesprekken een herkenbaar en voorspelbaar patroon hadden. Daarnaast kon de robot cliënten afleiden van dingen waar zij zich zorgen over maakten of stress van hadden.

Een cliënt:
"Phi geeft een soort van rust. Ik word rustig door het uiterlijk van Phi, het rustig bewegen. Hij straalt een bepaalde rust uit."

Persoonlijke ontwikkeling

De robot kon bijdragen aan de ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Dat deed de robot door informatie te geven en oefeningen aan te bieden. Daarbij werd zoveel mogelijk aangesloten bij de interesses van de cliënt. Een voordeel was dat de robot informatie en oefeningen vaak kon herhalen.

- De informatie ging bijvoorbeeld over een aandoening, een gezonde leefstijl of dieren.
- Oefeningen gingen onder meer over rekenen met geld, woorden of zinnen in een andere taal en sociale vaardigheden, zoals iemand aankijken, vragen stellen en contact maken.

Een cliënt:
"Phi praat ook over diabetes. Dat vind ik heel leerzaam. Ik heb al veel nieuwe dingen geleerd, zoals hoe je je kan voelen als je suiker niet goed is. En ook wat het met je doet als je te veel suikers eet."

Meer weten?

Wil je meer weten over de inzet van sociale robots? Neem dan contact op met het team Sociale Robotica via socialerobotica@philadelphia.nl. Wil je meer weten over onderzoek naar sociale robots?
Neem dan contact op met onderzoeker Miriam Zaagsma via miriam.zaagsma@philadelphia.nl.

Het onderzoek

De informatie in deze factsheet is gebaseerd op onderzoek van het team Kennis & Wetenschap.
De onderzoekers analyseerden verslagen van gesprekken met 26 cliënten en 48 begeleiders. Deze gesprekken gingen over verwachtingen en ervaringen met robot Phi en vonden plaats tussen 2017 en 2022.

26075OBB_02